



<b>V Košiciach sa konala prestížna letná škola mladých doktorandov a doktorandiek sociálnej psychológie</b> . . . . .	2
Online, sav.sk, 25. 7. 2024, 7:32	
<b>Balcast - nový projekt venovaný dejinám Balkánu</b> . . . . .	4
Online, dennikn.sk, 25. 7. 2024, 10:07	
<b>Košice majú Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny na svetovej úrovni</b> . . . . .	5
Online, vedanadosah.cvtisr.sk, 25. 7. 2024, 12:55	
<b>48. Podroháčske folklórne slávnosti 48. Podroháčske folklórne slávnosti</b> . . . . .	7
Online, dolnykubin.sk, 25. 7. 2024, 15:25	
<b>Košická univerzita má simulátorové centrum na svetovej úrovni</b> . . . . .	11
Online, kosiceonline.sk, 25. 7. 2024, 18:24	



## V Košiciach sa konala prestížna letná škola mladých doktorandov a doktorandiek sociálnej psychológie

25. 7. 2024, 7:32, Zdroj: [sav.sk](https://sav.sk), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 9 124 GRP: 0,20 OTS: 0,00 AVE: 400 EUR

25. 7. 2024 | videné 254-krát

V Košiciach sa minulý týždeň skončila dvojtzáždňová prestížna letná škola Európskej asociácie sociálnej psychológie (EASP) pre doktorandov a doktorandky v odbore sociálna psychológia. Toto významné podujatie, ktoré organizoval Spoločenskovedný ústav Centra spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i., a Katedra psychológie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** v spolupráci s Univerzitou v Groningene v Holandsku spojilo 60 doktorandov a doktorandiek z 21 krajín sveta.

Letná škola EASP, známa svojou excelentnosťou, poskytla neoceniteľnú platformu pre začínajúcich výskumníkov a výskumníčky, aby tak získali nové vedomosti, obohacujúce skúsenosti a cenné kontakty pre svoju ďalšiu kariéru. Súčasťou programu boli workshopy vedené významnými odborníkmi a odborníčkami na sociálnu psychológiu, pričom každý z nich viedol 12 študentov a študentiek spoločne pracujúcich na inovatívnych výskumných projektoch.

Workshopy pokrývali široké spektrum sociálno-psychologických tém:

Kognitívne procesy: workshop vedený Hansom Alvesom a Moritzom Ingendahlom z Ruhr University, Nemecko, so zameraním na formovanie postojov k jednotlivcom a skupinám; Sociálna psychológia násilných etnicko-národných konfliktov: workshop facilitovaný Ruthie Pliskin z Leiden University, Holandsko, a Islamom Borincom z University of Groningen, Holandsko, so zameraním na skúmanie konfliktných faktorov a ich riešení; Solidarita a sociálna zmena: workshop pod vedením Maji Kutlaca z Durhamskej univerzity vo Veľkej Británii a Soledad de Lemus Martín z Granadskej univerzity v Španielsku, skúmal spojenectvo a kolektívnu zmenu; Poznanie a vplyv na životné prostredie: workshop vedený Cameronom Brickom z Amsterdamskej univerzity v Holandsku a Karlijm van den Broekom z Utrechtskej univerzity v Holandsku sa zamerával na aplikovanie psychológie na environmentálne správanie; Reakcia na nerovnosť: Sexuálne a rodové identity: workshop facilitovaný Yasinom Kocom z University of Groningen, Holandsko a Jenny Veldman z Utrecht University, Holandsko sa zaoberal skúmaním interakcie sociálnych identít s nerovnosťou a stigmu.

Pozvanie na letnú školu prijali aj:

Marcello Gallucci (University of Milano-Bicocca, Taliansko), ktorý viedol metodologický workshop k téme Multilevel Data Analysis a Sharon Coen (University of Salford, UK) nám zase počas dvojhodinového workshopu rozprávala o Etike vo výskume (online).

Letná škola ponúkla aj pozvané prednášky od lokálnych vedcov a vedkýň:

Jozef Bavoľár (Katedra psychológie, FF, **UPJŠ** v Košiciach) diskutoval o sociálnych faktoroch vnímania rizika; Pavol Kačmár (Katedra psychológie, FF, **UPJŠ** v Košiciach) predniesol interaktívnu prednášku s názvom Nečakaná cesta mladého výskumníka; Barbara Lášticová (Ústav výskumu sociálnej komunikácie SAV, v. v. i.) kriticky skúmala výzvy diverzity v sociálnej psychológii; Anna Kende (ELTE Eötvös Loránd University, Maďarsko) sa zaoberala výzvou nájsť adekvátne psychologické nástroje na boj proti anticiganizmu; Ivan Ropovik (FF, Prešovská univerzita v Prešove) poskytol pohľad na jednotný rámec pre štatistické modelovanie s použitím SEM.

Významne prispel aj Spoločenskovedný ústav Centra spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i.:

Denisa Fedáková a Michal Kentoš prezentovali koncept, metodológiu a možnosti využitia dát Európskej sociálnej sondy; Marcel Martončík a Matúš Adamkovič viedli metodický seminár o zodpovedných výskumných praktikách a princípoch otvorenej vedy.

Tieto semináre boli prístupné aj online, otvorené pre verejnosť, čím sa dosah letnej školy rozšíril aj mimo jej priamych účastníkov a účastníčky. Letná škola EASP v Košiciach, ktorá sa konala od 8. do 19. júla 2024, mala obrovský úspech.

„Sme veľmi radi, že po prvý raz v histórii Európskej asociácie sociálnej psychológie sa letná škola konala práve v Košiciach, čím ovplyvnila náš región a inšpirovala miestnych študentov a študentky psychológie k integrácii do medzinárodnej výskumnej komunity,“ dodala Jana Papcunová, spoluorganizátorka podujatia a vedecká pracovníčka SVÚ CSPV SAV, v. v. i.

„Ďakujeme za vašu obrovskú podporu pri vízach či stravovacích preferenciách a že ste naplánovali toľko príjemných, rôznorodých a inšpiratívnych spoločenských podujatí, ktoré nám umožnili viac nahliadnuť do slovenskej kultúry,“ dodala Mitakshara, pôvodcom z Indie.

„Workshopy mi naozaj pomohli pri štúdiu; mám pocit, že teraz chcem určite zostať na akademickej pôde a učiť študentov a študentky sociálnej psychológie,“ povedal Francisco, študent zo Španielska.

„Som veľmi vďačná Európskej asociácii sociálnej psychológie za prejavenu dôveru a možnosť organizovať túto výnimočnú letnú školu práve v Košiciach. Bola to pre náš ústav a celé centrum obrovská príležitosť a nezabudnuteľná skúsenosť. Stretnutia so študentmi, študentkami, ako aj so samotnými lektormi boli veľmi inšpiratívne a otvorili nám nové možnosti ďalšej spolupráce,“ uviedla Anna Kalistová, vedúca Spoločenskovedného ústavu CSPV SAV, v. v. i.



Podujatie nielen podporilo výskumníkov a výskumníčky na začiatku ich kariéry, ale predstavilo aj región Košíc a zdôraznilo lokálne témy, čím podporilo nielen akademickú, ale aj kultúrnu výmenu.

Spracovali: Jana Papcunová a Anna Kalistová, Spoločenskovedný ústav CSPV SAV, v. v. i.

Foto: Alena a Marek Lukacko

Súvisiace články

Autor: CSC - VS SAV



## Balcast - nový projekt venovaný dejinám Balkánu [🔗](#)

📅 25. 7. 2024, 10:07, Zdroj: [historylab.dennikn.sk](https://historylab.dennikn.sk) [🔗](#), Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Oliver Zajac, Maroš Melichárek, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ  
Dosah: 196 519 GRP: 4,37 OTS: 0,04 AVE: 1370 EUR

Mgr. Oliver Zajac, PhD. a Mgr. Maroš Melichárek, PhD., 25. júla 2024 2 min čítania

Naša cesta sa začína tam, kde sa stretáva Európa s Orientom, kde dejiny nie sú čiernobiele, ale naopak hýria všetkými farbami a kde každá dolina má svoju vlastnú ságu. Balkán je miesto, kde sa aj čas musí občas zastaviť a nadýchnuť, pretože inak by sa to všetko zamotalo ako kľbko vlny. Tak neváhajte a pripojte sa k nám na tejto neveriteľnej jazde históriou Balkánu s novým podcastom Balcast.

Nie tak dávno patrila oblasť juhovýchodnej Európy medzi tie regióny, ktorých bolo plné spravodajstvo. A ešte o pár dekád skôr boli dokonca niektoré štáty Balkánu aj našim, t.j. československým dôležitým spojencom. Nehovoriac už o väzbách v oblasti vzdelávania a vedy, či umenia a kultúry. Historik Július Alberty vo svojich pamätiach spomínal na spievanie juhoslovanskej hymny na hudobnej výchove: „ Podľa môjho vtedajšieho chápania sa spievajúci uchádzali o Božiu ochranu pre kráľa Petra, aby sa mohol modliť „zav náš rod“, ktorý je pod zástavou „naprej zastava slave na boj“ odhodlaný „za blago“ otčiny urobiť všetko, hoc by pritom musela prehovoriť i zbraň „naj puška govori.“ (Alberty, J. – Historik v prúde času. Spomienky Júliusa Albertyho, 2009)

Samozrejme, Balkán nie je zabudnutý, napríklad z hľadiska turizmu prežíva vlastne akúsi renesanciu a to najmä vo vzťahu k menej známym destináciám ako Čierna Hora, či Albánsko. No zámerom podcastu Balcast, ktorý vzniká v kooperácii medzi HistoryLab a naším kolegom Marošom Melichárkom z Katedry História **UPJŠ** v Košiciach a najmä na slovo vzatým odborníkom na dejiny Balkánu, je ísť ďalej a pochopiť prečo má Bosna iba 18 km pobrežia, prečo je Terst taliansky, prečo je v Severné Macedónsko hviezdou balkánskych memečiek a kde začala grécko-turecká animozita, ktorú každý registruje, no nie úplne vie že keď v auguste 1999 zasiahlo Turecko katastrofálne zemetrasenie o sile 7, 4 stupňa richterovej stupnice (epicentrum sa nachádzalo pri meste Izmit) grécke záchranné tímy spontánne vyrazili na pomoc inak znepriatelenému Turecku. Po 40 rokoch dokonca došlo k stretnutiu ministrov zahraničných vecí oboch krajín – Yorgosa Papandrea a Ismaila Cema.

Plánovaná prvá séria podcastu bude pozostávať z 9 epizód venovaných jednotlivým krajinám, resp. dvojiciam krajín Balkánu. Aktuálne je už zverejnená pilotná epizóda a tiež diel venovaný Bosne a Hercegovine – môžete ich nájsť na podcastových platformách HistoryLab\_podcast, resp. na youtube kanále Balcast.

Aký každý jeden projekt, aj Balcast si vyžaduje nielen množstvo času a energie, ale aj finančnú podporu. Ak by ste sa rozhodli novovznikajúci podcast podporiť, môžete tak urobiť v rámci zbierky na portáli Donio: <https://donio.sk/podporte-balcast>

Mgr. Oliver Zajac, PhD.

vyštudoval históriu a filozofiu na **UPJŠ** v Košiciach a doktorát obhájil na Historickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Pôsobil na Deutsches Historisches Institut vo Varšave a v súčasnosti je vedeckým pracovníkom Historického ústavu SAV. Vo svojom výskume sa zaoberá najmä dejinami prvej polovice 19. storočia. Absolvoval študijné a výskumné pobyty na univerzitách a vedeckých inštitúciách vo Francúzsku, Nemecku, Rakúsku, Poľsku a Slovinsku.

Mgr. Maroš Melichárek, PhD.

Je absolventom doktorandského štúdia v odbore všeobecné dejiny na Katedre novovekých a najnovších všeobecných dejín Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej Univerzity v Prešove. Zaoberá sa európskymi dejinami 19. a 20. storočia a problematikou nacionalizmu na Balkáne so zreteľom na Juhosláviu (1918 – 1991), Srbsko a Kosovo. Je autorom mnohých odborných štúdií, recenzií i popularizačných článkov. Zúčastnil sa viacerých prestížnych zahraničných konferencií a je členom International Napoleonic Society (INS) a Royal Historical Society. Momentálne pôsobí na Katedre histórie FF **UPJŠ** v Košiciach. Pre viac informácií pozri jeho profil na [academia.edu](https://academia.edu) alebo [researchgate.net](https://researchgate.net).

Autor: Oliver Zajac, Maroš Melichárek



## Košice majú Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny na svetovej úrovni [🔗](#)

📅 25. 7. 2024, 12:55, Zdroj: [vedanadosah.cvtisr.sk](https://vedanadosah.cvtisr.sk) 🌐, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 3 173 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 259 EUR

VEDA NA DOSAH redakcia 25. júla 2024

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa môže pýšiť najväčším takýmto výučbovým priestorom na Slovensku.

Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Zdroj: **UPJŠ** v Košiciach

Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny je počtom vyše 30 simulátorov umiestnených v 24 miestnostiach na ploche viac ako 900 štvorcových metrov najväčším takýmto výučbovým priestorom na Slovensku. Centrum plní nezastupiteľnú úlohu vo vzdelávaní študentov lekárskeho i nelekárskeho odboru a prináša úplne nový pohľad na moderné riešenia vo výučbovom procese.

Výučba na úrovni

Štátni tajomníci Róbert Zsembera a Ján Hrinko sa spolu s vedením univerzity zhodli, že špičkové vybavenie centra posunie praktickú výučbu klinických predmetov, a to bez zaťaženia pacientov. Veľkou výhodou podľa štátnych tajomníkov je tiež to, že v centre sa uskutočňuje praktická výučba pre všetky ročníky rôznych študijných programov.

Použitie kvalitných simulátorov a modelov predstavuje najmodernejšie trendy vo výučbe medicíny a ďalších zdravotníckych odborov. Pre zástupcov rezortu školstva to bola zároveň inšpirácia, keďže v najbližších mesiacoch plánuje ministerstvo vyhlásiť výzvu z Európskych štrukturálnych a investičných fondov práve na budovanie vysokoškolských simulačných centier za desiatky miliónov eur.

Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Zdroj: **UPJŠ** v Košiciach

Počas návštevy Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach diskutovala delegácia Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR s vedením tamojšej univerzity aj o aktuálnych témach v oblasti vysokoškolského vzdelávania, možnostiach rozvojových projektov zameraných na rekonštrukciu a modernizáciu vysokoškolských areálov vrátane študentských domovov či o zjednodušení procesov verejného obstarávania v akademickom sektore podľa príkladov zahraničnej praxe. Zaujímavou časťou stretnutia bola taktiež prednáška docentky Miroslavy Rabajdovej z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie, ktorá predstavila prítomným projekt malých reforiem medicínskeho vzdelávania. Jedným z výsledkov reformy by mal byť lekár s kompetenciami založenými na dátach a najlepších praktikách.

Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Zdroj: **UPJŠ** v Košiciach

Zavedenie technológie do vzdelávania

„Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach je ďalším dôkazom toho, že kvalitné vysoké školy sú rozmiestnené po celom Slovensku. Vysoko oceňujem prístup vedenia univerzity, ktoré sa spolu s vedením fakúlt a ich súčasťami snaží zabezpečiť študentkám a študentom kvalitné výučbové priestory. Kvalitná vysokoškolská infraštruktúra je to, čo na Slovensku potrebujeme posilňovať,“ uviedol po návšteve štátny tajomník pre vysoké školstvo a akademický výskum Róbert Zsembera. Dodal, že po návšteve všetkých troch košických univerzít môže konštatovať iba jediné, a to, že úroveň ich vzdelávania je medzinárodná a porovnateľná s univerzitami po celom svete.

„Naša univerzita predstavuje unikátnu kombináciu fakúlt, ktoré sú pripravené ponúknuť to najkvalitnejšie vzdelanie. Rýchle zavedenie moderných technológií do vyučovacieho procesu vrátane simulátorových či virtuálnych metód, ako aj aplikovanie umelej inteligencie sa stane základom našej konkurencieschopnosti, čo sa potvrdilo v prípade lekárskej fakulty a jej Centra simulátorovej a virtuálnej medicíny. Každá fakulta a pracovisko si zaslúžia rešpekt, uznanie a dôstojné priestory pre svoj rozvoj. Otvorený a úprimný dialóg, vzájomná úcta a rešpektovanie záujmov všetkých dotknutých subjektov sú jedinou cestou k naplneniu výziev, ktoré nás čakajú. Naši študenti, ako budúcnosť našej krajiny, túto investíciu v podobe inovatívnych metód výučby určite veľmi oceňujú a odmenia nás zvyšovaním úrovne vzdelania v celej spoločnosti. Práve mladá a vzdelaná generácia je jedinou zárukou pozitívnych trendov. Našou úlohou je vytvoriť pre ňu podmienky, plne porovnateľné s tými najlepšími. To, že na **UPJŠ** študujú študenti z viac ako 60 krajín sveta nám dáva istú záruku, že sme na dobrej ceste,“ uviedol **rektor** univerzity **Daniel Pella**.

Pozrite si

8. júla 2024 | VEDA NA DOSAH

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach patrí k významným a uznávaným vzdelávacím a vedeckým ustanovizniám. V súčasnom období má univerzita fakultu lekársku, prírodovedeckú, právnickú, fakultu verejnej správy a filozofickú fakultu, ktoré pripravujú lekárov, odborníkov z prírodovedných disciplín, matematiky a informatiky, učiteľov, právnikov, odborníkov pre oblasť verejnej správy, filozofie, jazykov, psychológie a sociálnej práce. Absolventi tejto druhej najstaršej klasickej slovenskej univerzity majú dobrú povest' doma i v zahraničí. Hlavné motto univerzity znie: múdrosť minulosti – poznatky prítomnosti – vzdelanie budúcnosti.

Zdroj: TS MŠVVM SR



(JM)

5. marca 2022 | VEDA NA DOSAH

Aktuálne podujatia

Dnes je 27. júla 2024

30 Júl

Autor: VEDA NA DOSAH



## 48. Podroháčske folklórne slávnosti 48. Podroháčske folklórne slávnosti

📅 25. 7. 2024, 15:25, Zdroj: [dolnykubin.sk](http://dolnykubin.sk), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: Folklórny súbor Hornád

Dosah: 517 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 107 EUR

Obsah sa nezobrazuje, pretože nesúhlasíte s ukladaním cookies. Ak chcete zobrazíť blokováný obsah, zmeňte Nastavenie cookies.

Akcie

Zuberec - Brestová

### 48. Podroháčske folklórne slávnosti

Najvýznamnejším festivalom z ponuky Oravského folklórneho leta budú 48. Podroháčske folklórne slávnosti. Medzinárodný folklórny festival s množstvom sprievodných aktivít sa uskutoční v Zubercoch a Oravskom Bielom Potoku od 2. do 4. augusta. V programoch sa predstaví viac ako 1000 účinkujúcich zo Slovenska, Českej republiky, Srbska a Írska. Súčasťou budú i zaujímavé výstavy a prezentácie v Múzeu oravskej dediny, profily remeselníckych majstrov, či scénické programy prezentujúce folklórny región Abov, podoby goralskej kultúry a ovčiarsku valaskú tradíciu. Záver festivalu bude patriť profilovému programu SĽUK-u. Programy takmer päťdesiatky pozvaných folklórnych súborov a skupín, jarmok ľudových remesiel, školy tanca, množstvo stánkov, atrakcií i samotné príjemné prírodné prostredie - to sú ďalšie benefity festivalu, ktoré robia z Podroháčskych folklórnych slávností najnavštevovanejšie kultúrne podujatie na Orave.

Festival začne v piatok 2. augusta o 19.00 v Oravskom Bielom Potoku krojovaným sprievodom zúčastnených súborov cez obec do areálu športového ihriska, kde sa od 19.30 v programe pod názvom „V tom Bielom Potoku“ predstavia domáci folkloristi a hostia zo súborov Stavbár zo Žiliny, Jelešňa z Hladovky a krajanovia zo súborov Vreteno z Kysáča či Klasy zo Starej Pazovy v Srbsku.

Na Námestí sv. Vendelína v Zubercoch je v piatok večer od 19.00 hodiny pre záujemcov pripravené muzikantské pódium a od 20.00 hodiny v kultúrnom dome tanečná škola s tanečníkmi a muzikantami Podroháčskej folklórnej skupiny a súborov Stavbár zo Žiliny, Ostroha a Ostrôžka z Írskeho Dublinu. Od 23.00 až do 01.00 hodiny po polnoci bude pokračovať ľudová veselica pri ľudovej hudbe Viktora Janošťa.

Sobotné festivalové dianie otvorí 3. augusta o 10.30 na veľkej scéne pri mlyne v Múzeu oravskej dediny program „Osobnosti oravského remesla“, v rámci ktorého sa divákovi predstavia majstri Ľubomír Hoľma (keramika), Matej Rabada (modrotlač), Ján Matiščík (husliarstvo) a Stanislav Otruba (zvonkárstvo). Tu bude o 12.30 otvorená i výstava umeleckého kováča Vlada Janigu pod názvom „V ohni zrodené“, ktorá je pripravená pri príležitosti 55 rokov výtvarnej tvorby autora a 100 rokov kováčstva v rodine.

Zo zuberského skanzenu sa o 13.00 presunú účinkujúci v slávnostnom sprievode krojovaných skupín a súborov k amfiteátru. Po slávnostnom otvorení o 13.30 hod. a prezentácii Zuberčanov sa o 14.00 hodine v programe pod názvom „Obrazy z dolnej zeme“ predstavia krajské súbory zo srbskej obce Kysáč a mesta Stará Pazova. Krajanovia zo Srbska o 15.00 na javisku amfiteátra v programe „Zďaleka i zblízka“ vystriedajú Slováci z írskeho Dublinu pôsobiaci v súbore Ostroha i v detskom súbore Ostrôžka a členovia súborov Oravan senior, Liptov a Stavbár. Scénický program o 16.00 „Od Jura do Mitra“ bude podľa jeho autora Miroslava Žabenského zameraný na prezentáciu scénických podôb ovčiarskej valskej a pastierskej kultúry. Predstavia sa v ňom súbory a skupiny z Oravy, Liptova a severného Považia. Dramaturgia festivalu v programe „Gorale, Gorale, čo po vas zостаňe“ ponúkne o 18.30 divákovi pohľad i na podoby tradičnej a najmä hudobnej kultúry oravských goralských obcí Hladovka, Zákamenné, Novoľ, Suchá Hora, Oravská Polhora, Rabča, Rabčice, Sihelné, Mútne a Oravská Lesná. Súčasťou festivalu sú pravidelne i programy prezentujúce tanečné, hudobné i zvykoslovné folklórne podoby ďalších slovenských regiónov. Amfiteáter na Brestovej tak bude v tomto roku od 20.00 patriť účinkujúcim z Abova. V programe „Fodri, mojo fodri“, ktorý pripravil Martin Ťasko sa predstavia **folklórne súbory Hornád** z Košíc, Rozmaring zo Sene, folklórne skupiny Vinica z Myslavy, Paradne ňevesti z Valalík a ľudová hudba Mateja Topoľovského. Sobotný program ukončí od 22.00 zábava na lúke pri kolibe v areáli festivalu.

Z pestrej nedeľnej ponuky zaujme nielen sviatočná furmanka, ktorá spríjemní ráno cestu z Habovky do Brestovej alebo sviatočná svätá omša v skanzene v Zubercoch o 9.00, ale aj ďalšie programy v Múzeu oravskej dediny. O 12.00 to budú medailóny a spomienky na Viliama Grusku a Juraja Langera - osobností, ktoré podstatnou mierou prispeli k formovaniu oravského folklórneho hnutia, či založeniu kultúrnych inštitúcií v regióne, ako aj na činnosť rodiny Janošťinových, ktorá v zuberskom skanzene pôsobí už 25 rokov. Drevený kostolík ožije o 14.00 hodine koncertom pod názvom „Klasika na ľudových strunách“ a súbory i skupiny z regiónu Abov sa na krytej scéne v skanzene o 15.00 hodine s festivalom rozlúčia v programe „Pozdravy“.

Program v amfiteátri začne v nedeľu o 10.30 privítankou folkloristov zo Zuberca, Habovky a Oravského Bieleho Potoka. V detskom regionálnom programe „Naši najmenší“ sa o 11.00 hodine predstavia úspešní sólisti - účastníci súťaže detského hudobného folklóru „Vidiečanova Habovka“ - Jelešňa z Hladovky, Ostrvka z Nižnej či bratia Matúšovci s ľudovou hudbou DFS Zázrivček zo Zázrivej, ako aj detské súbory Roháčik zo Zuberca, Deti Nižnej vsi z Nižnej, Mútňanka z Mútneho, Magurka z Oravskej Lesnej.

Podoby slovenského folklóru v spracovaní zahraničných folklórnych súborov predvedú v programe „Krajanovia“ od 12.15 krajanovia z Kysáča a Starej Pazovej v Srbsku a deti i dospeli z Dublinu v Írsku.



Program Žilinského samosprávneho kraja pod záštitou jeho predsedníčky o 13.30 uvedený pod názvom „Hranicami kraja“ bude tanečnou, hudobnou i zvykoslovnou prechádzkou chotári Oravy, Kysúc, Turca, Liptova i severného Považia. Predstavia sa v ňom Lúžan z Liptovskej Lúžnej, Svrčinka zo Svrčinovca, Ťiesňavan z Krpelian, folklórny súbor Stavbár zo Žiliny, Klub autentického folklóru Hojana zo Žiliny, deti zo súboru Kelčov z Čadce, DFS Mútňanka z Mútneho a sólisti zo súboru Turiec z Martina i z Oravskej Polhory.

Záver 48. Podroháčskych folklórnych slávností o 16.30 bude patriť profilovému programu Slovenského ľudového umeleckého kolektívu pod názvom „Slovensko“.

Súčasťou sobotného i nedeľného programu v Múzeu oravskej dediny v Zuberco – Brestovej bude 32. Oravský tradičný jarmok ľudových remesiel a tvorivé dielne detí z moravských Skoronic, ktoré budú prezentovať tradíciu Skoronickej jízdy kráľů.

Podroháčske folklórne slávnosti sú najvýznamnejším, najstarším, najväčším a divácky atraktívnym podujatím tradičnej kultúry na Orave. Je vyvrcholením celoročného snaženia a práce vedúcich i členov folklórnych kolektívov a miestom na prezentáciu rozličných folklórnych prejavov. Podstatnou časťou trojdňového medzinárodného folklórneho festivalu sú však i programy podôb tradičnej ľudovej kultúry Oravy a ďalších slovenských folklórnych regiónov a ich nositeľov. Programová štruktúra je orientovaná na autentické a pôvodné zvykoslovné, hudobné, tanečné a piesňové folklórne prejavy. V súčasnosti je festival svojím poslaním i návštevnosťou dôležitou súčasťou kultúrneho života a zároveň aj jednou z vrcholných kultúrnych aktivít v Žilinskom kraji. Jeho cieľom je podľa starostu Zuberca Pavla Šrobu popularizovať tradičné ľudové umenie a jeho pôvodné prejavy, prezentovať ich nositeľov a propagovať najmä slovenskú tradičnú kultúru v turisticky atraktívnej lokalite.

Hlavným usporiadateľom sviatku ľudovej kultúry je Obec Zuberec, spoluusporiadateľmi Múzeum oravskej dediny v Zuberco, Obec Oravský Biely Potok, Žilinský samosprávny kraj a Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne. Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Podujatie je realizované aj s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky.

Zdroj: tlačová správa ( <https://pfs.zuberec.sk/> )

## KUBÍNSKA HOĽA

### Kúzelník TALOSTAN a BUBLINOVÁ SHOW

Prídte sa s detičkami zabaviť a užiť si skvelú atmosféru, stráviť čas s rodinou a priateľmi na Kubínsku hoľu.

Program:

10:00 – 16:00 Sprievodný program počas celého dňa

11:00 – 12:00 Kúzelník TALOSTAN

12:00 – 15:30 Fotobúdka – zvečni si spomienky na tento deň

13:00-14:00 BUBLINOVÁ SHOW

14.30 -15.00 Súťaž – hod loptou alebo šípkou do terča o pekné ceny

Sprievodný program: súťaže, aktivity a tvorenie s našimi animátorkami, skákací hrad, maľovanie na tvár, modelovanie zvieratiek z balónov, fotobúdka

Sladké prekvapenie Nanuk v reštaurácii Srdcovka dostane každé dieťa zapojené do aktivít s animátorkami

Objav silu prírody – nenechaj si ujsť možnosť ochutnať unikátne organické produkty, doplniť potrebné minerály a vitamíny a zároveň získať zľavu 10% na nákup organických doplnkov výživy. Zapoj sa do tomboly a vyhraj unikátny My Blood v hodnote 50€. Každé dieťa získa malý darček.

Kúzelník Talostan vás zavedie do sveta čarov a ilúzií. Svojimi magickými trikmi očarí nielen deti, ale aj dospelých a zaručí, že každý bude odchádzať s úsmevom na tvári. A určite si nenechajte ujsť skvelú bublinovú show, ktorá rozžiari každú detskú tvár. Úchvatné čarovanie s bublinami prinesie radosť a zábavu všetkým návštevníkom.

Celý program sa koná v priestoroch pri nástupe na dolnú sedačkovú lanovku. Vstup na akciu je bezplatný.

Tešíme sa na vás!

amfiteáter pod vrbami pri rieke Orava Kňažia

Od Kenez po Kňažiu





Občianske združenie Krpček, Mestsk výbor Kňažia v spolupráci s mestom Dolný Kubín Vás srdečne pozývajú na 9. ročník folklórnych slávností od Kenez po Kňažiu, ktoré sa uskutočnia v sobotu 27. júla 2024 od 15:00 hodiny.

Program folklórnych slávností nájdete na priloženom plagáte.

6. ročník Dňa Obce - Pokryváčske pirohy

Galéria Márie Medveckej, výstavná sieň „ATELIÉR“, Tvrdošín,

MAXIMILIÁN RÁTSKAY - Mýty a reality

Kurátor: Mgr. Michal Čajka, PhD.

Termín výstavy: 30. máj – 6. október 2024

Otvorené: PO – NE od 10.00 do 16.00 hod.

Oravská galéria v Dolnom Kubíne pripravila pre túto sezónu v Galérii Márie Medveckej v Tvrdošine výstavu Maximiliána Rátskaya s podtitulom Mýty a reality. Život a tvorba Maximiliána Rátskaya (1806 – 1872) sú s mestom Tvrdošín bytostne previazané. Dlhé obdobie v meste žil, tu umrel a je aj pochovaný. V roku 1868 bol dokonca tvrdošínskym podriachtárom a v roku 1871 členom školskej stolice a výborníkom. Pre Tvrdošín vytvoril niektoré z jeho diel: Madonu s dieťaťom z roku 1831 a bližšie nedatovaný betlehem, ktoré sú prezentované na výstave. Život Rátskaya je však spätý aj s ďalšími oravskými dedinami: Zázrivou, kde sa narodil a Dlhou nad Oravou, kde krátky čas pôsobil.

Výstava Mýty a reality je prvou súbornou výstavou umelca, ktorý pôsobil v 19. storočí. Pri skúmaní diela Maximiliána Rátskaya vystupujú do popredia dva zásadné problémy. Prvým je v literatúre už tradične uvádzaný umeleckohistorický konštrukt existencie maliara Maximiliána Rátskaya staršieho, ktorému sú pripisované niektoré diela. Druhým problémom je nejednoznačné vymedzenie maliarskeho diela a existencia viacerých prác, ktoré sú Maximiliánovi Rátskayovi len potencionálne prisudzované, prípadne sa s maliarom nespájajú, ale vykazujú znaky jeho tvorby. Aj preto na výstave prezentujeme ako ich zástupcu dielo Nájdenie sv. Kríža zo zbierok OG, ktoré vzniklo pre Gallasovskú kaplnku v kostole Sv. Kríža na Slanici. Počas reštaurovania diela bola zistená staršia maliarska vrstva na obraze, ktorá nesie rukopis blízky Rátskayovej tvorbe. Obraz bol neskôr premaľovaný. Názov výstavy Mýty a reality sme zvolili preto, lebo ju vnímame ako pokus zhromaždiť overiteľné informácie (reality) a vymedziť ich od hypotéz (mýty). Poukazuje na náročnosť úlohy historika umenia a jej úskalí pri riešení otázky autorstva a štýlových charakteristík.

Predpokladáme, že Maximilián Rátskay st. a ml. sú jeden a ten istý maliar, v ktorého tvorbe súbežne vznikali silnejšie a slabšie diela. O existencii Maximiliána Rátskaya st. nemáme žiadne preukazné dôkazy, diela ktoré mu boli pripisované sú v skutočnosti mladšie a ich menšie štýlové rozdiely zodpovedajú určitej nestálosti výtvarného prejavu M. Rátskaya.

V literatúre sa používajú rôzne podoby priezviska umelca: Racskay, Račkay, Ratskay. Na výstave používame tvar priezviska umelca, ktorý sám používal a ktorým sa podpisoval. Okrem diel zo zbierok Oravskej galérie v Dolnom Kubíne, vrátane nedávnej akvizície maľby Ester pred kráľom Ahasverom, sú na výstave zastúpené diela zo Slovenského národného múzea – Etnografického múzea v Martine, Slovenskej národnej knižnice a dielo z rímskokatolíckeho farského úradu v Zázrivej.

Maximilián Rátskay

Životopisné údaje o Maximiliánovi Rátskayovi sú pomerne skromné. Narodil sa 2. júna 1806 v Zázrivej. V roku 1827 (podľa iných autorov v rokoch 1827 – 1830) navštevoval maliarsku akadémiu vo Viedni. O štúdiu nemáme bližšie informácie. V roku 1829 už spolu s manželkou Máriou, rodenou Heifel (Heiffel), bol obyvateľom Dlhej nad Oravou, kde mohol pôsobiť ako učiteľ. Tu sa im narodili deti: Alexander (\*1829 †1832), Maximilián Gregor (\*1831 †1850) a Alexander (\*1833). Medzi rokmi 1833 – 1834 sa Maximilián Rátskay presťahoval do Tvrdošína. Tu sa stal vážnym mešťanostom, v roku 1868 bol podriachtárom. V Tvrdošine sa manželom narodilo ďalších šesť detí: Mária Franciska (\*1835 †1835), Adolf Ondrej (\*1836), Mária Franciska (\*1839), Július Šimon (\*1841), Augustín Ján (\*1843 †1880) a Angelika (\*1845). Maximilián Rátskay zomrel 15. júla 1872 v Tvrdošine, kde je v blízkosti kostola Všetkých svätých pochovaný. Niektorí Maximiliánovi súrodenci mali umelecké dispozície. Brat Narcis (\*15. 4. 1816 Zázrivá) sa usadil v Námestove. Bol jediným zo súrodencov, ktorý sa venoval maliarstvu. Vieme, že v roku 1849 vytvoril pre kostol v Krušetnici trinásť obrazov na poprsnicu empory. Po roku 1860 sa presťahoval do Lokce.

Kontakt:

Medvedzie - Pod Velingom 2, 027 44 Tvrdošín

tel.: +421 948 197 941

Oravská galéria v Dolnom Kubíne, Hviezdoslavovo námestie 11, 026 01 Dolný Kubín



tel.: +421 43 586 3212 e-mail: [orgaldk@vuczilina.sk](mailto:orgaldk@vuczilina.sk)

[www.oravskagalera.sk](http://www.oravskagalera.sk) Fb: Oravská galéria Dolný Kubín; Galéria Márie Medveckej, Tvrdošín

Florinov dom v Dolnom Kubíne

Výstava: „Život je krásny“.

Oravské múzeum Pavla Országha Hviezdoslava, s krajskou pôsobnosťou pre ŽSK

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava pripravilo v priestoroch Florinovho domu novú tematickú výstavu pod názvom Život je krásny alebo krčma a jej miesto v našich dejinách. Jej zámerom je poukázať na úlohu, ktorú zohrali hostince, krčmy a čiastočne aj hotely v našich dejinách od najstarších čias. Výstava zachytáva a prezentuje základné informácie o vzniku a fungovaní krčiem a hostincov, o spoločenskom živote, sociálnych dimenziách a kultúrnom odkaze inštitúcií, ktoré odjakživa existovali v našich mestách a obciach.

Vernisáž výstavy sa uskutoční 10.6.2024 o 15.00 vo Florinovom dome v Dolnom Kubíne, všetci ste srdečne vítaní!

Park M. Kukučina a Hviezdoslavovo námestie

Leto v parku

Autor: WEBYGROUP



## Košická univerzita má simulátorové centrum na svetovej úrovni [✉](#)

📅 25. 7. 2024, 18:24, Zdroj: [kosiceonline.sk](https://kosiceonline.sk) [✉](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 3 531 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 271 EUR

Košice Spravodajstvo

Jednu z najstarších slovenských univerzít navštívila delegácia Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Zaslúžilo sa o to inovatívne simulátorové centrum pre mladých lekárov.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ktorá je druhou najstaršou slovenskou univerzitou, má päť fakúlt, a to prírodovedeckú, filozofickú, právnickú, fakultu verejnej správy, či lekársku fakultu, ktorá disponuje simulátorovým centrom na svetovej úrovni.

Centrum simulátorovej a virtuálnej medicíny má okolo 30 simulátorov, rozmiestnených v 24 miestnostiach na ploche vyše 900 metrov štvorcových, čo z neho robí najväčší výučbový priestor na Slovensku.

Simulátorové centrum **UPJŠ** / [facebook.com/lf.upjs](https://facebook.com/lf.upjs)

Štátni tajomníci z Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže, Róbert Zsembera a Ján Hrinko podotkli, že centrum posunie praktickú výučbu klinických predmetov a zároveň prináša nový pohľad na vzdelávanie v lekárske aj nelekárskych odboroch. Ministerstvo ďalej uviedlo, že projekt je veľkou inšpiráciou pre vyhlásenie výzvy Európskym štrukturálnym a investičným fondom na poskytnutie financií vrámci budovania týchto vysokoškolských centier. Výška investícií by sa mala pohybovať v desiatkach miliónov eur.

Toto stretnutie otvorilo nielen tému investícií do simulátorových centier, ale aj otázku modernizácie a rekonštrukcie vysokých škôl a internátov na Slovensku. Dôležitou časťou tohto stretnutia bola aj prednáška docentky Miroslavy Rabajdovej z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie, ktorá predstavila viacero reforiem v oblasti medicínskeho vzdelávania, pričom vďaka týmto reformám by promovali lekári s kompetenciami založenými na dátach a najlepších praktikách.

Delegácia MŠVVaM SR / [facebook.com/lf.upjs](https://facebook.com/lf.upjs)

Zavádzanie moderných technológií do procesu výučby oceňuje aj **rektor UPJŠ Daniel Pella**:

„Každá fakulta a pracovisko si zaslúžia rešpekt, uznanie a dôstojné priestory pre svoj rozvoj.“

Zároveň vníma zavádzanie simulátorových či virtuálnych metód, ako základ konkurencieschopnosti univerzity a zdôrazňuje, že mladá a vzdelaná generácia je zárukou pozitívnych trendov:

„Našou úlohou je vytváranie vhodných podmienok pre túto generáciu.“

Delegácia ministerstva nezabudla ani na návštevu zvyšných dvoch košických univerzít a skonštatovala, že poskytnutá úroveň vzdelávania je vysoká a porovnateľná z univerzitami v zahraničí.

Zdroj: SITA